

Izhaja vsaki četrtak ob 8. uri popoldne. Rokopisi se ne vraščajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 kron, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 kron, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema »Narodna Tiskarna« v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Gosposka ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1 v prodajalni »Kat. tiskov. društva« ul. Carducci, v Šolski ulici, Nunski ulici, in Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnem vrtu, po 8 v Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v, dvakrat 12 v, trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XXI. letnik

V Gorici, 23. oktobra 1913.

43. številka.

Izseljništvo in domača gruda.

V starih časih je bila navada, da so se ljudje držali svojih rodnih tal in le redkokedaj se je zgodilo, da je kdo šel kam daleč od doma in se ni več vrnil. Šli so pač za nekaj mesecev, a se zopet vrnili kakor ptice selivke. Privadil se ni v tujem svetu skoro nobeden in posebno naše hribovsko ljudstvo je prav poetično ljubilo svoje domače planine in svoj rodni kraj, kar so mu nekateri celo zamerili, češ, da so naši ljudje sami zapeljivkarji, ki ne gredo nikdar izpod strehe. Očitano se je našim ljudem tudi, da niso podjetni, da se ne upajo v tuji svet, ker niso sposobni za nobeno delo itd. Marsikoga je ta očitek razžalil, pravi rodoljub se je pa pri tem veselil, ker je vedel, da tujina ni rodila za nas še nikoli nič dobrega, nasprotno pa nam je uničila na stotine in tisoče naših delavnih moči, ki bi bile lahko doma zdrave in čile.

Res, včasih že pride tako daleč, da se je treba seliti, a to naj bi se zgodilo le v najskrajnejšem slučaju. Ako doma ni dobiti prav nikjer zaslužka, potem naj fant gre dalje v svet, magari v Ameriko, a vedno le za potrebo, ne pa zavoljo lepšega ali iz sitnosti proti starišem. So res taki slučaji, ko ni mogoče drugače. Siromak si ne zna drugače pomagati kot da gre v daljni svet s trebuhom za kruhom. Toda dostikrat se dogodi, da kmetič proda svoje domače njivce, da prav lahko misljuje sklene pogodbo s kakim

nepoznanim agentom in gre v Ameriko. Čisto brez potrebe se naseli večkrat v naših krajih potem tuj človek kot se to godi n. pr. v Slavoniji, na Štajerskem in tudi drugod. Judje, Nemci in drugi tujerodniki pokupijo lepa slovenska posestva, kmetujejo in trgujejo prav zadovoljno na naših tleh, naši rojaki pa rijejo po ameriškanskih rudnikih za rudo in premogom in preklinjajo uro, ko so se odločili zapustiti rodni kraj.

Morda bo kdo rekel, da vse to ni res, da je pač brezpotrebno, če pišemo te nasvete. Vendar temu ni tako, dragi rojaki. Ravno te dni je ta ali oni že morda čital o velikanskih sleparijah, ki jih je izvrševala več časa znana izseljniška družba z imenom »Canadian Pacific«. Ta družba je potom svojih agentov posredovala posebno izseljevanje v Kanado v Severni Ameriki. Pri tem pa se ta družba ni posluževala dovoljenih in poštenih sredstev, ampak njeni agenti so sleparili ljudi kar na debelo. Ljudstvo je šlo tem ptičem v mrežo, prodajalo svoja domača posestva pod ceno in se zapisovalo tej zloglasni družbi. Kdor je bil enkrat zapisan, ta je bil izgubljen. Nazaj ni več mogel, ker ni imel kam, v Ameriki pa tudi ni dobil nikdo tega, kar mu je bilo obečano. Žalost, jeza, sramota, revščina, lakota, bolezen vse to je pritrsnilo večkrat na uboge siromake, ki so daleč od ljube domovine ležali takorekoč na cesti. Sto in sto se jih je pritožilo proti agentom, proti družbi, a dosegel ni nikdo nič. Kdo se bo pa brigal za take revčke, ki imajo komaj par kron premoženja v svoji la-

sti. Bridke ure je na ta način prestal marsikdo in ako je kdo srečno odnesel pete, bo svoj živ dan hvalil Boga, da ga je rešil tega pekla pri živem telesu. Seveda si je marsikdo v Ameriki ali drugod zaslužil že lepe novce, a kaj pomagata eden proti stotisočim!

Z moralnega in verskega stališča pa pomeni izseljevanje po večini edino pogubo za naše ljudstvo. Vse lepe poštene domače navade izginejo, izgine poezija domače pesmi in ljubezen do rodnih gor, ljudje postanejo navadni stroji brez duše, brez srca, brez smisla za lepo in dobro. Edini pohlep po denarju se vseli v izseljniška srca, denar postane edini cilj njih kočljivega življenja.

Imeli smo že priliko govoriti o tem, danes ponavljamo svojo takratno željo, naj bi naše ljudstvo ne hodilo brez nujne sile v tuji svet, ki nam ni prinesel na sploh še nič dobrega. Kdor le more, naj ostane doma, naj je raje trd kruh na zemlji svojih očetov, kot da bi šel lovit glomišljive piščance po ameriškanskih strehah.

Status quo na Balkanu?

Kakor gre glas po našem in tujem časopisju in kakor kažejo vsa znamenja za nas balkansko vprašanje sploh ne bo nikoli rešeno. Hude praske smo doživeli pri naši trgovini, hude udarce je dobila naša diplomacija, a vendar še vedno silimo v ogenj. Čudne nazore imajo ne-

kateri gospodje, ki se bero kot kake bajke. Tako čitamo te dni v nekem sicer resnem listu prav čudno trditev, da je bila naša balkanska politika prav izborna in da smo lahko prav zadovoljni s končnim vspehom, posebno kar se tiče gospodarske strani. Nam se zdi naravnost neverjetno kaj takega, a zdi se, da je to misel gotovih krogov, ki bi zdaj morda bili zadovoljni, da bi Avstrija proti Srbiji zopet nastopila enako kot zadnjič to je, da bi mi zopet plačali na milijone in milijone in bi se nam ves svet smejal. Kaj takega se pač ne sme več zgoditi, četudi to nekateri diplomatični krogi že poskušajo, ker delajo razne proteste in uroke radi te nesrečne Albanije. Seveda, če kdo misli, da smo imeli dosedaj dobiček od te gonje, potem mu ni zameriti, da zopet sili v ta popirnat ogenj, a pametno to absolutno ni.

Posebno ena točka te zadeve daje misliti, da so namreč mažarski magnatje jako zadovoljni, da Avstrija protestira v Srbiji radi zasedenja albanskih mej. To mažarsko veselje ne pomeni prav gotovo nič dobrega, kajti kedar se Mažar kake avstrijske zadeve veseli, potem je že zavožena in pogrešena. Mažarom ni prav nič mari za skupno avstrijsko idejo, ampak le za svojo ogrsko polovico. Oni prav radi vidijo, da se mi še kje blamiramo, ker to je le voda na njih separativistični mlin. Zato ravno nam njih radost in veselje prav nič ne ugaja, ker oni se veselijo le naših nevspehov.

Dalje bi bil omeniti način, kako je naš poslanik izročil Srbiji oni protest. Celotemški listi povdarjajo, da je bila

Zavržljivost socialne demokracije.

(Konec.)

Zgled! V Manthieux na Francoskem je rudnik, ki je bil lastnina akcijske družbe. Sê stavkanjem so dosegli delavci take plače, da lastniki niso imeli skoro nič dobička. Sklenili so torej, da zapro rudnik in odpuste delavce. Delavci pa pošljejo poslance k gospodi: naj jim podari oni rudnik. Vlada je to podpirala in l. 1891 so dobili delavci ta rudnik kot lastnino. Neki dobrotniki so jim zložili za stroje. Delavci pa so volili iz hvaležnosti svoje voditelje za jamske oskrbnike. Ti os napravili pri odprtju rudnika veselo pojedino, ki je stala čez 5000 frankov. Jamski oskrbniki so odpravili najprej vse delavce, ki niso bili socialni demokrati; med njimi so bili tudi taki, ki so 20 let delali v rudniku in zdaj so ostali na suhem sê svojimi družinami. — Zdaj so bili socialni demokrati s a m i! — Ali kmalu so nastali prepiri. Nekateri delavci so očitali oskrbnikom: da nič ne razumejo, da le delavce izkoriščajo itd. Na to so odpovedali oskrbniki največjim nemirnežem delo ter jih vrgli skozi vrata. Zdaj pa je jelo vreti med vsemi delavci, in naposled so ustavili vsi delavci delo. Skle-

nili so, da nobeden ne bo delal, dokler ne odložijo svoje službe — oskrbniki, ki so jih pred 4 meseci s a m i izvolili.

Ali mislite gg. demokrati, da bodo v vaši državi manj podli ljudje? Ali vam ni znano, da je bestija v človeku, t. j. slabo nagnjenje? Ali je znan izrek Schillerjev: Ženske — hijene? ali pa: Najhujši vseh strahov je človek, na krivi poti?

d) Tudi izgine glavni nagib za delo, če delavec ne prejme vsega zaslužka svojega dela, ampak še le od skupnosti — po razmerju svoje potrebe: Delo je vendar breme (posebno pa še pri brezvercih, kot so prav gotovo demokrati, ki želijo bližnjega blago!) in le upanje na plačilo in zaslužek — za sê in družino — pospešuje pridnost pri teli, ki ne delajo iz višjih nagibov. Vse fraze o »čutu za skupnost in požrtvovalnost o navdušenju za skupnost« so pri brezvercih pač le lepe besede in pretveze.

e) Tudi je izključeno spopolnjenje sebe v delu in gospodarski napredek. Čemu naj bi neki skrbel delavec, da bi napravil delo boljše, kot ga zahtevajo od njega, ker nema osebno nič od tega. In pri socialističnem redu, ki ne pozna vere, bi delali le prisiljeno — ali li ta sila ne bila hujša in bolj težekča, kot tožijo delavci, da je zdaj? In

brez posebne krivice bi se dalo primerjati socialno demokratsko družbo — velikem »pržonu« — ječi. Ali se vam ne vidi tako, g. Callini? Samostojnih rokodelcev, samostojnih obrtnikov, samostojnih kmetov, bi potem ne bilo več.

f) Pod tako vlado bi gotovo tudi zelo trpela umetnost in veda. Če hoče kdo v tej reči kaj doseči, mora se posvetiti temu že od mladosti, tudi mora imeti dovolj časa za to. Pa tudi bi vzbujali umetniki in učenjaki mnogih nevošljivost, češ, da imajo mirnejše in bolj zložno življenje; in bi bile tožbe, da ne delajo produktivnega dela in da torej niso vsi enaki z njimi. Kaka enakost pa bo to?

Še marsikaj bi se dalo omeniti o tem, kako hočejo — neumno in zlobno — demokrati zboljšati svet; ali naj zadržuje. Nekaj že dokazuje to: kako nesprejemljivi so in neozdravljiva načela in smotri social. demokratov! — Če tudi ni zdaj vse prav dobro, je pa že še zmerom boljše, nego ta social. bodoča država. Poleg tega je človeštvo vedno živelo pod dozdašnjim zistemom z zaletno lastnino in prostovoljnimi poklicem social. demokracija pa se še ni izkazala nikjer v dejanju (razen malih poskusov, glej zgorej) in bi tudi ne mogla

obstajati, nego bi kumerno propadla. — Demokrati — bogotajci — naj poskusijo enkrat in napravijo n. pr. delavska zavetišča, potem bodo sloveli kot vrli možje!

Mi pa, kristjani, vemo, da je upati zboljšanja gospodarskih razmer le na podlagi krščanskega naziranja o svetu. Naj bi se držali vsi in vselej kršč. nauka o pravi od Boga določeni prostosti, enakosti in bratstvu med ljudmi: naj se dá Cerкви popolno prostost v delovanju, in tudi svetne razmere bodo — po možnosti — dobre. Po možnosti — pravim — kajti nikdar in nikoli ne bo zemlja raj, vedno bo bridkost in trpljenje, in vojska in boj, kar je pač nasledek Adamovega greha. Ne dajte se torej begati, dragi, s piščalkami social. demokratov, če tudi so tudi pri nas nekoji, ki obljubijo sicer cele gore sreče in blaženosti, ali dosegli vam ne bodo nič. Tisto malo dobrega, kar ima v sebi program social. demokratov — to ima tudi kršč. ljudska stranka. Pokažite, da ste kristjani, pred vsem, da vestno in zvesto izpolnujete svoje stanovske dolžnosti — Bogu v čast, kršč. imenu v kras sebi samim v blagor za častnost in večnost.

Naj za pravičnost bi Bogá Trpeli, ne za mik svetá, Že davno bi ljudje nazaj Dobili bili lepi raj!

oblika te demarše preostra, prerobustna. Čemu nastopimo takoj z velikimi topi, da nam potem sploh nič ne ostane. Takoj prvi hip izrabimo vsa diplomatska sredstva, potem ne ostane drugega kot da mobiliziramo in napovemo vojsko: v dveh skokih ultima ratio. To pač gre nekoliko prehitro, tega ne dela nobena druga država in zato tudi dosežejo vspehe, mi pa navadno nič.

V poštev pride sedaj tudi važna točka o naših zaveznikih. V prvi vrsti pride tu v poštev Italija, Nemčija je bolj za ozadje. Ako človek čita naše dunajske liste, potem dobi vtis, kot da je pravzaprav Italija nastopila proti Srbiji, mi da le pomagamo. Povsod čitamo namreč, da je Italija vedno nam zvesto ob strani, da tudi ona energično zahteva, da Srbija zapusti tistih par albanskih skal. Kar se tiče Rusije, Anglije in Francije zatrjuje nemško dunajsko časopisje, da sicer te države niso nastopile aktivno proti Srbiji, a na njih solidarnost se lahko vedno zanašamo. Poglejmo pa sedaj, kako pišejo te dni laški listi v Italiji. »Tribuna« v Rimu in »Corriere della sera« v Milanu, ki sta najmerodajnejša lista pripovedujeta, da je Avstrija vložila v Srbiji prav energičen, oster protest, laška vlada pa je le prijateljsko svetovala srbski vladi. Tu se vidi velikansko zvez med nastopanjem naše italijanske vlade, tu ni govora o enakih korakih. Razun tega se ruska, angleška in francoska vlada ne brigajo za to novo afero niti od daleč.

Ako bi hoteli govoriti o urednosti teh albanskih pečih, za katere se gre, bi se morali ponavljati. O ničnosti albanskih tal smo že obširno govorili. Nekaj drugega pa je, kar naj še omenimo. Čudno se nam zdi, da bi se morali mi prav za vsako albansko figo pričakati z državami, ki bi bile lahko naše zaveznice. Kakor je videti, smo simi naložili to breme na hrbet za večne čase in na balkanu bo za nas vedno status quo. Prej smo protežirali Turka, sedaj pa Albanca, prej smo se žrtvovali za turške, sedaj za albanske hajduke. To naše samaritanstvo postaja že nadležno za prave državljane, kajti tja doli ne gredo le simpatije, ampak tudi svitile krone. Skupna misel v tej zadevi bi bila od naše strani, da je edino pametno da Albanijo prepustimo svoj usodi. Če se vtegne ubraniti naj se ubrani, če pa si jo napadalec razdelijo, bo to za nas še vedno ceneje kot to nesmiselno pokroviteljstvo na škodo cele države.

Novi vek.

Romantičen igrakaz v petih dejanjih.
Spisal * *

(Dalje.)

Župan Droč: Premilostljivi škof! Bodi mi dovoljeno, da spregovorim par besed na tem izvoljenem mestu. Obljubljam v imenu vseh tu zbranih vernikov, da hočem vsikdar zvesto čuvati ta presveti zaklad, po katerem nam je došlo že do zdaj obilo dobrega. Neveča, ki se je bila že jela širiti, se je, hvala Bogu, razpršila in kmetsko vprašanje, radi katerega je bilo mnogo zmešnjav, se je z novim Najvišjim dekretom uredilo. Za vse to se imamo zahvaliti preblašeni Devici Mariji, nedolžnemu dekletu Uršuli Ferligoj in pa našim cerkvenim višjim pastirjem, ki so nas podpirali. Kličem jim: Slava (Vsi zakličej): Slava!) Za vzdrževanje te cerkve daruje danes solkanska občina majhen dar. (Nese dar na oltar in poljubi škofu roko. Od leve strani stopijo naprej dekleta, v belo oblačilo oblečena.)

Mariča Krivičeva: (držeč šopek rož v roki.) Premilostljivi nadpastir! Solkanska in grgarska dekleta obljubljam, da homo skrbel za delo preblage Uršule. Blagovolite sprejeti majhen dar, ki smo ga nabrale za vzdrževanje te cerkve v znak naše ljubezni do Marije, prečiste Device in našega sp-

štovanja do preblage Uršule. (Dene dar na altar in poljubi roko škofu.)

Franc Štibilj (ki se pririje iz imozičice, nesoč dve sveči v roki, z velikim glasom): Dolžnost me veže, da se javno zahvalim prečisti Devici Mariji za pridobljeno zdravje. Bil sem že na robu greha. Danes sem prišel se svojo soprogo, da se javno zahvalim. V znak svoje hvaležnosti darujem skromen dar (Dene sveči na altar in poljubi škofu roko.)

Štefan Gomišček. (Pripelje hčerko za roko. V drugi roki drži berglje, po katerih je hčerka hodila. Za njim pridejo še drugi možje.)

Dr. Egidij Falcetta: Kaj pa je to?

Štefan Gomišček: Ta je moja hčerka Anica, ki je bila hroma, a je ozdravela na Skalnici, kamor smo jo bili prinesli. Po teh le bergljah je hodila.

Dr. Egidij Falcetta: Povej mi deklica, ali si bila res bolna in hroma?

Anica Gomišček: Res je, da sem bila bolna in hroma.

Dr. Egidij Falcetta: Kdo te je ozdravil?

Anica Gomišček: Uršula me je priporočila Mariji.

Dr. Egidij Falcetta: Ta dogodek je vreden, da se zapiše v knjigo za spomin poznejšim časom. Te bergljice naj se obesijo v cerkev na zid. (Vzame bergljice in jih izroči ključarju Gregorju Bašinu.)

Štefan Gomišček (kažoč na druge može): Tu so moji tovariši. (S povzdignjenim glasom:) Prosimo javno pred vso solkansko občino odpuščenja za vse pohujšanje, katero smo dajali kot pristaši Lutrovih novotarij.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Državni zbor.

V torek je pričelo jesensko zasedanje državnega zbora. Poslanska zbornica se je pečala s podrobno razpravo o finančnih predlogah. Ko je v specialni debati o davkih na avtomobile govorilo več govornikov, so pričeli Rusini z obstrukcijo, ker se je odklonil njih predlog, naj se odloži finančna razprava dokler ne bo rešena volilna reforma za Galicijo. Seja je trajala do 7. ure zvečer.

Včeraj je predložil vodja finančnega ministerstva baron Engel proračun za l. 1914, ki izkazuje 70.000 K prebitka, a to samo na popirju. Predlagatelj je naznanil, da je edina pot za saniranje državnega gospodarstva ta, da se varčuje in da se uvedejo nove davščine. Rusini so tudi včeraj obstruirali, a končno je prišlo do kompromisa, nakar se je seja zaključila. Glasovanje o davku na avtomobile se vrši danes.

»Canadian Pacific« v državnem zboru.

V proračunskem pododseku je poročal posl. Ellenbogen o umazani aferi družbe »Canadian Pacific«, ki spravlja na dan škandalozna razkritja. V to zadevo so po poročilu poročevalca zapleteni visoki uradniki trgovskega ministerstva. O tem poročamo obširneje na drugem mestu lista.

Sprememba kabineta?

Poljski parlamentarni krogi so dobili baje zaupne informacije, da odstopi v kratkem, t. j. že prihodnji teden ali v 14 dneh Stürgkhov kabinet.

Razpust državnega zbora?

»Morgen« je 20. t. m. objavil govorice, da je stališče vlade radi zadnjih spravnih konferenc tako omajano, da se že s sestavo bodoče vlade pečajo. Sodijo, da sledi Stürgkhu prehodno ministerstvo, ki je bo Bienertli vodil. Bienertliho vladi bo sledila vlada z zagotovljeno večino. Izključeno pa ni, da se še prej državni zbor razpusti in razpišejo nove volitve, na kar osobito kršč. socialci pritiskajo.

Dalmatinski državni poslanec dr. Trešič-Pavišič odlikovan.

Dr. Trešič-Pavišič je bil v Belgradu odlikovan z redom sv. Save III. vrste.

Ogrski državni zbor sklican.

Ogrska poslanska zbornica je sklicana za 25. t. m.

Proslava stoletnice bitke pri Lipskem.

V navzočnosti nemškega cesarja, avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda, ruskega velikega kneza Ciriila, saškega kralja, nemških zveznih knezov in vojaških deputacij se je z velikimi slavnostmi odkril spomenik narodov v 100letni spomin bitke pri Lipskem.

Francozi in Sv. Stolica.

Pred kratkim so nekateri listi poročali, da so se vršili med kardinalom Vanutellijem in francoskim ministrom zunanjih zadev Pichonom razni politični in diplomatski pogovori. Sedaj se pa te vesti od francoske strani omenjajo kot popolnoma brez vsake podlage. Oba omenjena diplomata se niti osebno ne poznata.

Ultimatum Avstrije Srbiji.

Avstro-Ogrska je v soboto vnovič zahtevala od Srbije, naj umakne svoje čete iz albanskega teritorija in je takrat napovedala 8dnevni rok za izvršitev te zahteve. Čim Srbija ne ugoditi zahtevi, grozi Avstrija, da poseže resno in odločno vmes. Ta korak Avstrije je zopet vzbudil bojevitost Nemcev, kajti dunajski listi, ki so se bili glede razmerja med Avstrijo in Srbijo že nekoliko pomirili, so zopet pričeli svojo staro protisrbsko pesem. — A njih veselje se je kmalu skalilo, kajti

Srbija je koj ugodila avstrijski zahtevi.

»Montagsrevue« trdi, da se Srbi v Albaniji bližajo Jadranskemu morju ter zahteva pospešene akcije monarhije. Jugoslovanska korespondenca poroča iz Belgrada, da se je v soboto Pasić, takoj ko je dobil zadnjo noto Avstro-Ogrske podal v konak, kjer je kralju Petru poročal o položaju. Pri konferenci, ki je trajala eno uro, je bil navzoč tudi prestolonaslednik Aleksander. Takoj nato je imel vojni minister daljšo konferenco s prestolonaslednikom Aleksandrom. — V nedeljo pa so se zbrali srbski ministri, da se posvetujejo o odgovoru na avstrijsko noto, ker odgovor mora biti hiter, kajti Avstro-Ogrska zahteva, naj Srbija do sobote zapusti zasedene strateške točke v Albaniji. Povelje za to bi moralo v Belgradu torej iziti najpozneje v sredo.

Konečno se je sklenilo koj ugoditi zahtevi Avstrije. Včeraj je generalni tajnik v srbskem zunanjem ministerstvu Štefanović obvestil zastopnika avstrijskega poslanstva v Belgradu pl. Storecka, da bo Srbija umaknila svoje čete z albanskega teritorija ter da je že izšel tozadevni ukaz.

Ta nagli odgovor Srbije je na Dunaju izzval presenečenje. Domnevajo, da je ta nagel sklep Srbije diplomatska protipoteza proti ultimatumu ter da tiči za tem kaj drugega. — Avstrija pa si je nakopala s tem ultimatumom nove nevspečnosti. V Parizu je avstrijski poslanik dobil hladan odgovor, ko je kabinetu naznanil korak svoje države. Francoski zunanji minister je odgovoril, da vzame Francija ta korak na znanje, vendar pa si pridržuje pravico, da natančneje preštudira vzroke, ki so Avstrijo dovedli do tega nepričakovanega in samostojnega koraka. Francoska vlada hoče pa tudi vedeti, ali prevzame Avstrija tudi po odhodu srbskih čet iz albanskega ozemlja vse garancije za mir in red ob srbsko-albanski meji. Francosko časopisje hudo napada Avstrijo, ki je s svojo lahkomišelnostjo zopet spravila v nevarnost evropski mir.

Da je Srbija koj sklenila odpoklicati svoje čete z albanskega ozemlja, daje

domnevati, da jo je do tega pripravila tripleententa, ki je Srbiji obljubila gotove koncesije. Domneva se, da se bo trepleententa potegovala za to, da se izvrši mednarodna okupacija cele Albanije. Velesile hočejo vzeti torej ureditev albanskih razmer iz izključnih rok Avstrije in Italije, kar pomeni za Avstrijo nov nevspeh na diplomatskem polju. — Poleg tega pa je evidentno, da se je zblizanje med Avstrijo in Srbijo zopet za mnogo ohladilo, s čimur so zopet za mnogo oškodovani interesi naših poljedelcev, trgovcev in industrijalcev. Ali se ne bodo še izpametovali na Dunaju!?

Essad paša se pripravlja.

Essad paša zbira svojo vojsko po celi pokrajini. Narodu deli municijo in orožje. To je naperjeno proti sovražnemu Ismail Kemal begu. Od valonske vlade zahteva odstop, sicer se Essad paša proglasi za pravega poglavarja Albanije. Essad paša grozi, da napade Valono; prekinil je tudi brzoglavne zveze z Lješom, Dračem in Kavalom.

Potniki, ki prihajajo iz albanskih krajev javljajo, da je ves narod navdušen za Essad pašo in pripravljen na boj proti Valoni.

Nesoglasje med Srbijo in Grško.

Iz Belgrada poročajo, da se je delo srbske in grške mejne komisije v okrožju Ortaköj zaradi nesoglasij prekinilo. Srbija zahteva Ortaköj z okolico 3 km, čemur pa Grki nočejo pritruditi. O nastalih diferencah bodo odločili v Londonu.

Sveta gora Atos grška.

Dne 18. t. m. so zastopniki vseh samostanov na gori Atos podpisali listino, glasom katere pripade sveta gora Atos Grški.

Sufražetke razgrajajo v londonskih cerkvah.

Sufražetke so uprizorile za žensko volivno pravico demonstracije v londonskih cerkvah. V cerkvi sv. Pavla je nastal pravcati pretep. Naposled so divje ženske s silo izgnali iz cerkve.

Darovi.

Jubilejni darovi za »Slovensko sirotišče«:

Gg. Josip Pečenko, kavarnar 1 K; Alojzij Čevatek Peč 1 K; Alojzij Knez, Št. Ferjan 50 vin.; Andrej Frandolič, mesar 1 K; dr. Janko Bratina 1 K; gospa Toffoli, trgovka 50 vin.; N. N. 1 K. Sklad Mohorjanov v Kamnjah 12 K.

Sklad »Slov. sirotišča«:

P. n. gg. v Prvačini: K. Zorn 1 K, Ivana Furlani 60 v, I. Zorn 40 v, č. g. Primožič 3 K, I. Bovcon 20 v, A. Bernic 1 K, A. Krpan 1 K, A. Gregorič 1 K, I. Vodopivec 20 v, A. Saver 40 v, F. Zorn 1 K, F. Gregorič 1 K, Lucija Sulič 30 v, I. Zorn 20 v, I. Koch 1 K, Tina Koch 1 K, A. Zorn 1 K, I. Zorn 1 K, I. Zorn 1 K, I. Mozetič 50 v, I. Stanič 1 K, A. Pahor 1 K, I. Černic 80 v, I. Nardin 1 K, M. Stanič 1 K, Mar Martelanc 1 K, Mih. Gregorič 40 v, Ana Devetak 1 K, Leop. Gregorič 40 v, I. Gregorič 50 v, K. Jarc 50 v, A. Gregorič 40 v, K. Marvin 20 v, I. Gregorič 20 v, Frančiška Skerle 40 v, I. Hrovatin 40 v, A. Hrovatin 40 v, A. Gregorič 30 v, Al. Gregorič 30 v, Andr. Gregorič 60 v, Fr. Gregorič 40 v, E. Furlani 50 v, L. Žbogar 30 v, A. Zorn 20 v, Karlina Krpan 30 v, Antonija Saksida 50 v, I. Gregorič 60 v, I. Zorn 30 v, Fr. Saksida 40 v.

(Dalje prih.)

V Št. Tomažu se je nabralo 44 K 56 vin.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vlado Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I!

Domače in razne vesti.

Imenovanja. Namestnik je imenoval rač. oficijala Cesarja vit. Wolfa ad personam za rač. revidenta, in za adjunkte ad personam pri pomožnih uradih namestništvenga pisarniškega oficijala Antona Č e š č u t v Gorici ter policijska oficijala Adolfa H e r m a n n v Trstu in Valentina Vanzo v Puli.

Blagoslovljenje temeljnega kamna Dijaškemu domu v Pazinu. V nedeljo se je vršilo v Pazinu ob krasnem vremenu blagoslovljenje temeljnega kamna Dijaškemu domu. Prisostvovalo je tej pomembni slavnosti na tisoče ljudstva iz bližnje in daljne okolice. Prišla sta v Pazin tudi škofa tržaški dr. Karlin in krški dr. Mahnič. Videli smo tudi več kanonikov s Krka in iz Poreča in tudi mnogo druge duhovščine iz okolice. — Procesija k stavbišču Dijaškega doma se je pomikala iz proštne cerkve. Na čelu so stopale gojenke učiteljske, za njimi mestna godba, nato dijaki-pevci, potem duhovščina, za njo pa nešteta množica ljudstva. Sv. maša na prostem je daroval tržaški škof dr. Karlin, ki je temeljni kamen tudi blagoslovil. Krški škof dr. Mahnič je imel krasen slavljü primeren govor. Opoludne, t. j. po končani slavnosti je bil v frančiškanskem samostanu banket, katerega sta se udeležila škofa dr. Mahnič in dr. Karlin, načelnik odbora za gradnjo dr. Trinajstić, voditelj okr. glavarstva namestništveni svetnik Šorli, načelnik pazinske občine dr. Kudelić, pazinski prošt Kalac, arhitekt p. Werner, ki je priredil načrt Dijaškega doma ter mnogo drugih odličnih oseb. Vsa slavnost se je vršila v najlepšem redu in ves dan je potekel popolnoma mirno. Pazinski Italijani so sicer s težkim srcem opazovali to slavnost, a bili so popolnoma mirni, vedoč, da jim v Pazinu v kratkem popolnoma odklenka. Ta slavnost je za celo Istro jako pomembna. — Stroški za zgradbo so proračunjeni na 500.000 K.

Nadvojvoda Karel Franc Jožef obolel. Nadvojvoda Karel Franc Jožef je na potu iz Miramara na Dunaj k lipskim slavnostim v bližini Ljubljane nenadoma obolel na želodec ter je moral prekiniti potovanje in se vrtiti v Miramar. Njegovo stanje se je že izboljšalo. Nadvojvoda se vsled bolezni ni mogel udeležiti slavnosti na Dunaju. Bajce je jedel slabe ribe.

Nadškof Stadler — kardinal. Zagrebški listi poročajo, da postane sarajevski nadškof Stadler v kratkem kardinal.

Splošne konference avstrijskih škofov. Splošne konference avstrijskih škofov se se pričele v torek, dne 21. t. m.

Poročil se je 20. oktobra državni poslanec dr. Ivan B e n k o v i č z gdčo. Ado M a h o r e i č z Dunaja.

Vedno hujša razkritja o delovanju »Canadian Pacific«. V aferi družbe »Canadian Pacific« prihajajo na dan vedno nova razkritja. Danes je dognano in dokazano, da je imela družba v svoji službi dva ministerijalna uradnika in sicer nekega dvornega svetnika in nekega nadkomisarja v trgovskem ministerstvu. V službi družbe sta bila tudi dva gališka okrajna glavarja. Ti štirje podkupljenci so morali pogostokrat intervenirati v korist družbe, zlasti pa v slučajih, če je policija ustavila kak sumljiv izseljeniški transport. Svojo nalogo so izvrševali tem lažje, ker sta bila oba ministerijalna uradnika načelnika izseljeniškega oddelka v trgovskem ministerstvu. Kompromitiranih je tudi več poslancev, predvsem Onclul in Petricky, dočim o imenih ostalih prizadetih poslancev policija še noče ničesar povedati. Poleg galiških državnih poslancev je kompromitiranih tudi večje število politikov iz drugih dežel. V družbini službi je bilo dalje več uglednih ogrskih politikov, ki so se obvezali, da izposlušajo družbi

koncesijo za prevoz izseljencev tudi na Ogrskem, kar pa se jim dosedaj še ni posrečilo. Aretacije v Galiciji se nadaljujejo. Dosedaj je bilo aretiranih že nad 100 oseb, med njimi polovica policijskih in žandarmerijskih organov.

Olajšanja pri ustanovitvi poštних uradov. Trgovinsko ministerstvo je izdalo odlok, s katerim se olajšuje ustanovitev poštних uradov v hoteljih, tovarnah in sploh v velikih podjetjih, kjer bi se ne posluževala splošna javnost teh uradov. Stroške za ustanovitev teh poštних uradov bi morali plačati interese.

Povzdiga ribarstva morskih gob v Dalmaciji. V Crappano pri Šibeniku se je ustanovila s pomočjo trgovinskega ministerstva zadruga za ribarenje morskih gob, ki ima namen pridobiti dalmatinskim morskim gobam na trgu veljavo, kakor jim gre po izborni kakovosti, vsled katere se lahko kosajo z najboljšim sličnim blagom iz Grške. Naše trgovce in odjemalce takega blaga pa opozarjamo na to zadrugo, za katero se lahko direktno obrača ali pa tudi potom eksportnega pospeševalnega urada c. kr. trgovinskega ministerstva Dpt. 20, Dunaj, I., Postgasse št. 8.

Razredna loterija. Srečke za prvi razred avstrijske razredne loterije so vse razprodane. Vidi se, da je država računila dobro in da bo imela pri tem lepe dohodke. Za drugi razred je že naprej priglasih 15.000 odjemnikov, kar kaže, da se bo razredna loterija prav hitro vdomačila.

Kunschak pomiloščen. Cesar je pomilostil morilca poslanca Schuhmeierja Kunschaka, ki je bil obsojen na smrt. Njegova kazen se spremeni v 20 letno ječo.

Stotnik generalnega štaba — plačilni natakak. V Przemyslu je častnikom odotne garnizije bil posebno priljubljen plačilni natakak, ki je prišel pred meseci v mesto in si je s svojimi finimi manirami znal pridobiti zaupanje častnikov. Nedavno je plačilni natakak izposloval, da je k časnikiškemu omizju prišel za natakakja služiti tudi njegov nečak. Te dni pa so oba natakakja aretirali. Plačilni natakak je bil — stotnik ruskega generalnega štaba, njegov nečak pa poročnik ruskega generalnega štaba!

Dva litra žganja je spil neki laški oštir Zotta v Feltre v bellunskem okraju. Prvo se je pošteno navlekel vina in nato spil še omenjeno »merico« žganja, ki ga je seveda »fentalo« do smrti. Poklicani zdravnik mu ni več mogel rešiti življenja.

Ubegli levi. V Lipskem je trčil tramvaj v en voz cirkusa Barnum. Iz cirkusovega voza je pri tem ubeglo pet levov, ki so v svoji prostosti napravili več grozot. 60 policistov se je spravilo na lov na zverino in po 150 oddanih streljih so jih vseh pet ubili. Levi so napravili za 100.000 markov škode.

Strašen prizor. Leopard skoči na umetnico in jo razmesari. Iz Turina se 20. t. m. poroča: Ob fotografiranju za kinematograf je stopila v kletko z leopardom neka umetnica; leopard je pa skočil na umetnico in jo razmesaril. — Šele po daljšem boju je krotilec ukrotil leoparda.

Zeppelinov zrakoplov pač nima sreče. Po Zeppelinovem sistemu zgrajen nemški mornariški zrakoplov L. II. je nad Johannisthalom v višini 500 m eksplodiral. Vsa posadka, obstoječa iz 26 mož je bila takoj mrtva. Trupla so strašno razmesarjena. Eksplodirala je najbrže bencinska zaloga.

Koliko porabijo Amerikanci na svojih potovanjih po Evropi? Z raztočim nezadovoljstvom se bavi ameriška javnost z vsotami, ki jih vsako leto puste v Evropi. Kolonel Robert M. Tompson iz New Yorka, ki je podrobno proučil narodno-gospodarsko stran tega vpraša-

nja, je na podlagi svojih opazovanj dognal, da puste Amerikanci leto za letom okroglo 1600 milijonov kron v Evropi. Ti redni izdatki za zabavo izven dežele pomenjajo nepotrebno in v trajnosti škodljivo zmanjšanje narodnega premoženja.

Kako ljubijo v Nemčiji Avstrijce. Če pride Avstrijec delat v Nemčijo, mora plačati, ker ni nemški državljani, po 5 mark za legitimacijo. Potem pa mora plačati še vsakega četrta leta davek, ki je odmerjen po zaslužku. Italijani pa plačujejo v Nemčiji za legitimacijo le po 2 marki 50 pfeningov. Če pridejo Italijani delat v Avstrijo, pa ne plačajo nobenega davka. A vedno odnašajo iz iste Avstrije, katero doma vedno kolnejo, laški zidarji milijone.

Kolera. Ogerskem notranjemu ministerstvu je bil te dni naznanjenih 22 novih slučajev kolere na deželi. — V Brčkem okraju v Bosni imajo dva v Bosanskem Brodu en nov slučaj te kuge.

Velikanska trta angleškega kralja. Angleški kralj ima v svojem malem vinogradu, kjer tudi sam kako malenkost usadi in obreže, poleg navadnih trt tudi prav znamenito, zgodovinsko trto, ki je bila vsajena leta 1678 in še danes rodi izborna grozdje za kraljevo mizo. Ako je dobra letina, da ta velikanska trta, ki se rasteguje 43 metrov na okoli, do 2500 grozdov. Vsako leto pride ogromno tujcev, da si ogledajo to botanično redkost, ki ji ni para na celem svetu. —

Najmanjša republika na svetu. je državica »San Marino« v Italiji. Cela deželica je dolga komaj 6 km na daljavo t. j. dobro uro hoda. Ta državica je sedaj sklenila povečati svojo armado od deset mož na trideset. Artilerija je obsegala do sedaj en sam top a letos so kupili še tri, tako da imajo sedaj štiri topove in trideset mož stalne vojske. Toda glej spaka, topov sedaj ne morejo rabiti, ker nesejo topovi 14 km daleč, dežela pa je dolga le šest! Sedaj so politiki v veliki zadregi, kaj se ima zgoditi s temi štirimi topovi!

Listnica uprave. G. Kodelja Miha Grad: Naročnino ste plačali dne 6./9. 1913 v znesku 3 K 75 vin. Torej je plačano do konec t. l. Hvala!

Mestne novice.

Iz Gorice. Bil je zadnji nedeljo 19. t. m. predpoldan je neko ničvredno žensče v spremstvu dveh vojakov dragoncev šlo po mirnski cesti mimo vojašnic, ki so tamkaj in se tako grdo obnašalo, da se nam gabi opisovati. Ljudje, ki so ta sprevid. srečavali so se zgražali. In kam je nazadnje to nesrečno žensče izginilo, potem ko se je ločilo od svoje gotovo ne preveč poštene tovaršije? V ničvredno zloglasno hišo! Torej tako! ni zadosti, da se čez noč vršijo orgije tam okoli, še čez dan mora pošten človek s strahom in nevoljo iti mimo. Mi okoličani, ki moramo biti v bližini te gnojnice človeške nenravnosti, tega ne bomo dalje trpeli. Vprašamo torej prizadete oblasti, ali so voljne preprečiti pohujšanje naše mladine — vsaj po dnevu? Prašamo dalje politično oblast, bo nam li poslala tja posebnega stražnika, ki bo v prihodnje tako pohujšanje vsaj čez dan zabranjeval? Z ozirom na poštene ljudi, ki morajo nešteto krat tam mimo, lahko zahtevamo, da se policijska služba tam okoli tudi primerno uredi.

Novo društvo. V nedeljo dne 26. t. m. se bo vršil pri »Jelenu« ob 10^{1/2} predp. ustanovni občni zbor društva: »Podporni zalog — Simon Gregorčič — za uboge učence c. kr. slovenske drž. gimnazije v Gorici« in sicer s sledečim dnevnim redom: 1.) Čitanje pravil. 2.) Volitev odbora. 3.) Slučajnosti. Vabljeni so vsi mladinojubi.

Praznik sv. Uršule in tovaršic so slavile v torek z veliko cerkveno slavnostjo redovnice tukajšnjega uršulinske-

ga samostana. Ob 10. predp. je bila slavnostna sv. maša, ob 5.30 popoldne pa litanije z blagoslovom.

Maturo v jesenskem terminu je napravil na tukajšnji c. kr. gimnaziji Josip Fakin iz Repentabra na Krasu. Ob enem je napravilo ta izpit tudi 5 kandidatov laške narodnosti

Porotno sodišče. V torek in v sredo se je vršila pred tukajšnjim porotnim sodiščem kazenska obravnava proti 33letnemu Antonu Marchiol iz Tržiča in proti 39letnemu Ivanu Bertoz iz Červinjana, ki sta bila obtožena, da sta skušala ulomiti v červinjansko davkarijo. Marchiol je bil oproščen, Bertoz pa obsojen na pet let ječe. Bertoz oddajo v prisilno delavnico. To je edina obravnava, ki se je vršila tekom tega porotnega zasedanja.

Stariše opozarjamo, da se zopet mudi v Gorici nekov »prorok«, ki predava strmečim ljudem o vseh mogočih in nemogočih stvarih. Posebno naj se mladini zabrani, da bi poslušala te bedastoče, ki so večje kot babilonska zmešnjava. Lani je bilo par dečkov zašlo za tem tujim pridigarjem, seveda sebi in starišem na škodo. Zato pa naj stariši in šola pazijo, da mladina ne bo norela za tem človekom, ki dela neko čudno, nekatoliško propagando.

Na ulici umrl. V torek je začel vpokojeni nadsprevodnik južne železnice Avgust Perath na Fran Josipovem tekaljšču tako močno bljuvati kri, da mu je vzelo sapo in se je zadušil. Vpokojen je bil še-le minolo nedeljo. Žena mu je umrla pred 3 meseci.

Gad je pičil ob Soči 15letnega učenca tukajšnje realke Ignacija Drogg. Njegov sošolec Neumeister mu je izsesal rano ter ga nesel v lekarno na Korzu, odkoder so ga prenesli v bolnišnico nsmiljenih bratov. Drogg je izven nevarnosti.

Mesnice v Gorici so od 1. novembra dalje zaprte ob nedeljah. Ob dnevnikih pa se zapirajo ob 6. uri zvečer.

Pri usmiljenih bratih se zdravijo: Jurij Tromba iz Pevme, mesar pri g. Fogar ranjen na desni roki vsled eksplozije plina; Andrej Koršič, črevljar iz Rupe, ki se je ranil pri padcu s kolesa in neki Albert Selič iz Gorice, ki je v neki gostilni v Via Orzoni dobil eno po glavi. Poškodbe pri nobenem niso posebno nevarne.

Cele vrste romarjev smo videli te dni po goriških ulicah. Iz raznih krajev prihaja v tem času posebno mnogo ljudi na sv. Goro, da se zahvalijo Stvarniku za dobro letino. Vreme je za romanje naravnost ugodno, prijetno solnčece sije na jasnem nebu.

m Služba lekarn. Od 26. t. m. do 2. novembra bodete odprti ob praznikih tudi popoldne ter bodete imeli ponočno službo lekarni: L i b e r i - T r o m b a.

Iz goriške okolice.

g Jubilej. Prihodnjo nedeljo dne 26. t. m. bo praznoval veleč. gosp. Ivan Filipič, častni kanonik in dekan v Ločniku 25-letnico dušnega pastirstva v Ločniku. — Četrta stoletja je torej veleč. g. Ivan Filipič v Ločniku, že četrta stoletja je Ločnižanom duhovni oče in voditelj. Veleč. gosp. Ivan Filipič, dasi po rodu in mišljenju Slovenec si je znal pridobiti tudi srca furlanskih Ločnižanov, med katerimi uživa splošno zaupanje. Še posebno zaupanje in spoštovanje pa uživa veleč. g. jubilent med dekanijsko duhovščino in pa meu slovenskim ljudstvom, ki spada pod ločniški dekanat. Mnogim čestitam, katere bo veleč. gosp. jubilent prejel, naj se pridruži še naša in mu tem povodom kličemo: Bog ga živi še mnogo let zdravega in čvrstnega na dosedanjem mestu!

g **Odborova seja »Kolonse Zveze«.** Odbornikom »Kolonse Zveze« se naznanja, da se bo vršila prihodnja odborova seja dne 2. novembra t. l. v Vipolah kmalu po blagoslovu.

g **Števerjan.** 22. okt. 1913. Danes se je raznesel po vasi glas, da c. k. orožništvo preiskuje po vasi, v koliko so grešili proti postavi nekateri občinarji, ki so nastopili proti redarju, C. k. orožništvo je namreč nekdo nalagal, da je tukajšnji nadučitelj g. Likar obdrževal v nedeljo v svojem stanovanju shod proti redarju. Vršeč svojo dolžnost, je uvedlo c. kr. orožništvo takoj preiskavo, ki pa je pokazala, da vodijo občinarji vso akcijo proti redarju zelo pametno, smoterno in strogo v okvirju postave. Ko je g. nadučitelj zvedel, da zadevo preiskuje c. kr. stražmojster g. Tihi, ga je sam piskal ter mu rekel, da mu želi iti na roko in če želi, mu prebere tudi okrožnico, ki cirkulira po občini radi Trpina. Gospod orožnik je bil s tem zadovoljen in natanko poslušal vsebino vse priložbe. Na vprašanje ali misli, da se proti redarju ne sme nihče pritožiti, če je dovoljeno celo ministre kritizirati in tožiti najvišje uradnike, je gospod orožnik izjavil, da je to vsakomur dovoljeno. Nobenemu se ne sme zgoditi najmanjša krivica in niti las skriviti na glavi, če podpiše ali podkriža pritožbo. Za to so tu zakoni, ki čuvajo občinarje in ti zakoni so močnejši in veljavnejši kakor oseba našega redarja. Števerjancem povemo, da se jim ni treba nič bati, podpisati okrožnico, četudi bi jih kdo še tako strašil. Gospodu nadučitelju smo hvaležni, da je tako možato nastopil za nas Števerjance. Mi vemo, koliko solz se je potočilo v občini radi redarja, zato stojimo vsi kot en mož za onimi, ki hočejo streti njegovo nadvlado. Odločen nastop g. nadučitelja bo menda potolažil tudi bolj boječe občinarje in jih pripravil do tega, da podpišejo okrožnico, sedaj ko so gotovi, da se jim radi tega ni treba nič bati.

Požari. Dne 14. t. m. je gorelo v Biljah pri Maregi poleg cerkve. Ogenj je napravil precejšnjo škodo. — Ta dan je pogorel blizu Bilj tudi hlev, v katerem ste bili dve kravi. — Dan pozneje, t. l. v sredo, je pa gorelo v Dolenji Vrtojbi. Tam je pa zgorel hlev in del hiše Jožefa Soban. Ogenj je nastal, ko je hotela Sobanova žena kuhati krmo za prešiče v kotlu na dvorišču. Od tam je švignil plamen na kup stelje, ki je ležal pod streho hleva. Sobanova žena bi bila pri tem tudi kmalu zgorela; kajti vnela se ji je že obleka in skoro popolnoma zgorela na telesu. Zadbila je hude opekline po celem životu. Soban je zavarovan.

g **Požar.** Minulo nedejo okoli 10. ure zvečer je izbruhnil požar v gostilni gosp. Josipa Pavletiča v Sovodnjah, katero ima v najemu Josip Cotič. Zgorela je lesena lopa na dvorišču, ki je vezana z glavnim poslopjem. Nevarnost je bila velika da bi se tudi glavno poslopje užgalo. Nabralo se je na licu mesta mnogo ljudi, in ker je tik Vipava so ogenj omejili le na lopo in zabranili, da se ni vnelo tudi glavno poslopje. Kako je nastal ogenj, se še ne ve. Sodi se, da je kak natrkan gost šel na stran in ko je hotel — tako se sodi — zažgati cigaro, mu je goreča žveplenka padla med steljo, ki se je nahajala tam blizu. — Lopa je do tal pogorela. Živino, ki se je v lopi nahajala, so rešili. Lopa je bila zavarovana. Škode je par tisoč kron. — Omembe je vredno tudi to, da so se pri gašenju posebno odlikovale baronice Bianchi, ki so vodile celo akcijo pri gašenju.

g **Osek.** V nedeljo smo imeli v cerkvi prav posebno slovesnost, kakršne še ni bilo pri nas. Ta dan se je namreč blagoslovila nova zastava Marijine družbe. Obenem se je v nedeljo obhajala obletnica ustanovitve te prelepe in koristne družbe. Na koncu slovesnosti je

nastopil govornik iz Gorice, ki je imel tako lep govor, da smo bili vsi ganjeni.

Pri ustanovitvi je vstopilo v Marijino družbo 45 deklet in letos se jih je še 7 oglasilo. To je pač veliko število, ako se pomisli, da šteje naša duhovnija 1011 duš. — Največje veselje pa ima pisec teh vrstic na tem, da so vse njegove hčere vpisane v prelepo Marijino družbo. To je pa za mater se večje veselje in tolažba, kajti ona ve, da so hčerke, ki so vpisane v Marijino družbo odtegnjene vsaki priložnosti posvetnih slabosti. Ob nedeljah se Marijine hčere ne vlačijo okoli z mladeniči po plesih in kako lepo je videti, kako se zbirajo Marijine hčere ob nedeljah po večernicah okrog oltarja M. B., kjer mole in krasno prepevajo. To služi ostalemu ljudstvu v dober vzgled in neredko ostane več kot polovica cerkve napolnjene z molečim in pevajočim občinstvom. — Tudi pri vsakomesečnem govoru, ki ga drži preč. g. vikar Marijinim hčeram ostaja več ljudstva v cerkvi. Vsega tega ni bilo, dokler se ni ustanovila Marijina družba tudi pri nas.

Pisec teh vrstic se še dobro spominja, kako se je lansko leto pri ustanovitvi Marijine družbe izrazil nek mladenič. Ta je namreč rekel, da deklice ne bodo držale besede ter da bodo odpadle. Ali, hvala Bogu, se število Marijinih hčera ni skrčilo, marveč celo povečalo. Odstopila ni nobena. Enako se godi v sosedni župniji v Črničah. Tam se število Marijinih hčera tudi ne krči. Samo eno dekle je ljubi Bog vzel k sebi. Pisec sem pred štirimi leti prvič videl nekoč Marijino družbo. Želel sem, da bi se tudi pri nas ustanovila in ljubi Bog mi je dal čakati to srečo.

Naročnik in čitatelj našega lista nam piše, da čita »Primorski List« odkar izhaja, a da nikdar ni še našel niti besedice, ki bi bila protiverska.

g **Dornberg.** Hvala Bogu, končali smo letošnjo trgatav. Na splošno je dobra letina. Vino je izvrstno in lepo. Cena vinu je od 30 do 34 K hektoliter. Kupcev je bilo še preveč pri nas, ki so kupili mnogo vina. A vina imamo še mnogo, in sicer, kakor rečeno, izvrstnega vina. Dornberško vino slovi že od nekdanj kot izvrstno. Tako vino je tudi letošnje. Kar je bilo slabega smo vse odbrali. Kupci dobe pri nas le dobro vino. Zaradi tega naj kupci podvizajo, ker cena vinu bo šla navzgor. Mošt ima od 18 do 22 odstotkov sladkobe, kar je res nekaj posebnega. Zatorej ponovno priporočamo krčmarjem trgovcem in prekupčevalcem: Na Vipavsko v Dornberg pridite kupit mošt, ki je izvrsten in razmeroma ne drag. Če hočete ustreči vsem odjemalcem le dornberškovec kupite, in ž njim bo vsakdo zadovoljen.

g **Miren.** Zgradbo samostana na Gradu pri Mirnu se nadaljuje. Upati je, da čez nekaj mesecev bo poslopje popolnoma dovršeno in bo izročeno svojemu namenu. Zgradba je velika, štirinadstropna in najmodernejše sezidana. Poslopje se veže s cerkvijo. Vseh sob, kabin in shramb je okoli 100. Frostora je toliko, da bo prebivalo v posloplju tudi nad 70 oseb. Sobe so lepo razdeljene in se nudi gledalcu iz njih krasen razgled po celi goriški okolici. V posloplju se nahaja vodni rezervoar gori pod streho kopalnica, pralnica, lepa velika kuhinja, skupna obednica, krasna vsprejemnica itd. Zgradba bo stala, ko bo popolnoma dovršena nad 100.000 K. Pri zgradbi so zaposleni sami domači delavci in domači obrtniki. — Čč. oo. Lazaristi se nastanijo na Gradu mogoče že v decembrom t. l. Ako se to zgodi, se bo obdrževal prve dni v decembru v cerkvi sv. misijon, ki se bo sklenil z veličastno procesijo.

Sovodnje. Ljudje se pritožujejo, da so letošnje občinske doklade silno visoke. Splošno je mrmranje med ljudstvom. To mrmranje je opravičeno. Te

velike doklade je zakrivilo ne prav u-zorno občinsko gospodarstvo iz leta 1909 do l. 1911. Zastankov je bilo mnogo. Pravde so bile drage. Zaradi trme par sovodenjskih ljudi mora sedaj ljudstvo plačevati velike doklade. Na čelu večine so bili postavljeni ljudje, ki niso vedeli, kje imajo glavo. V občinskem uradu vse narobe. Računi zmešani, inventarja nobenega, tako, da je bilo vse spackano in da nobeden ni vedel, pri čem je. — Sedanji občinski upravitelj, ravnatelj deželnega knjigovodstva g. Evgen Kaučič v družbi z nekaterimi člani upravnega sveta, je našel velike nerednosti v poslovanju prejšnjega župana. Gre se za svoto okoli 5000 K. Župan je bil že parkrat pozvan, naj pove, kam je izginil ta denar, oziroma naj pove, kako se je uporabil. Upravni svet mu je dal določen čas, v katerem naj stvar pojasni. A župan ni v tem času nič pojasnil. Upravni svet mu je v drugo podaljšal rok, v katerem naj pojasni zadevo o 5000 K. Kakor se zdi, tudi v tem roku ni župan pojasnil zadeve. Sovodenjski občinarji prosijo ravnatelja deželnega knjigovodstva naj do konca dožene to zadevo z županom, da bo enkrat čista. Ako ne gre drugače, naj se župana pozove pred sodnijo, da položi račun o tem znesku. Stvar se vleče že na dolgo, in vsi si želimo skorajšnjega konča, te zadeve, ki zavlačuje uvedbo sovodenjskega županstva že dve leti. Novo starešinstvo, ki se — ima še letos izvoliti, naj ne bi imelo nič več opraviti s prejšnjim županom o tej stvari. To je želja ogromne večine občinarjev.

Iz ajdovskega okraja.

Novi semenj za živino in blago bo dne 5. novembra v Sv. Križu na Vipavskem.

a **Odkritje spomenika v Rihemberku.** Slavlje 100letnice vojske pri Lipskem bode našlo tudi v Rihemberku svoj odmev in sicer v nedeljo, dne 26. t. m. Ta dan bo namreč vojaško veteransko društvo za Goriško-Gradiščansko odkrilo v Rihemberku spomenik generalmajorju baronu Alojziju Francu Widmayer, Gm. Widmayer je bil sin advokata takratnega grofa Lanthierija. Že v mladih letih se je posvetil vojaškemu stanu, v katerem je vsled svoje hrabrosti hitro napredoval. Odlikoval se je v bojih proti Turkom in proti Francozom. L. 1813 pa je dosegel največje odlikovanje v vojski: red Marije Terezije. To leto je namreč na čelu ličanskega polka pri Zadru pripomogel, da je Zader zopet prišel k Avstriji. — Spomenik se odkrije ob vsakem vremenu ob 10. uri predpoludne. Zbirališče pred župno cerkvijo v Rihemberku. Odhod iz Gorice ob 8. uri 7 minut zjutraj.

Iz tolminskega okraja.

Zagonetna smrt tolminskega rojaka. »Tagespost« poroča iz Beljaka, da je bil tam pred par dnevi radi pijančevanja aretiran neki Franc Zornik, okoli 40 let star, doma iz Čezsoče v tolminskem pol. okraju. Ko ga je policaj spravil v ječo, je bil Zornik čisto nezavesten, drugi dan pa so ga dobili v ječi mrtvega. Zdravnik je konstatiral, da ima počeno črepanjo, kar je povzročilo smrt. Eden izmed arestantov pravi, da je Zornik po noči parkrat butnil na tla in zopet zlezel na slamnico, a vendar ni verjetno, da bi si bil pri padcu zadal smrtno rano. Bolj verjetno je, da je pokojni Zornik dobil kak udarec prej kot je bil aretiran, ker se je več časa mudil v neki žganjarni, kjer se je tisti večer vršil tudi prav močen pretep. Naloga policije je, da sedaj dožene, kdo je kriv tega pobaia, če se ni morda pokojnik res pone-srečil pri padcu.

t **Kneža.** (Smrekarjevi rokopisi.) O pokojnem našem rojaku žup-

niku in slovenskem pesniku v Ameriki, preč. g. Andreju Smrekar moramo radi točnosti sledeče sporočiti: Umrli ni, kakor smo zadnjič poročali, 10. septembra t. l., temveč 9., ležal je samo dobre tri dni. Gimnazij je obiskal samo v Gorici in v Novem mestu; od tu je šel v šesti šoli z več tovariši Kranjci v Ameriko. — »Amerikanski Slovenec« od 19. sept. t. l. prinaša o njem še sledečo novico: »Rajni Rev. Smrekar je zapustil več rokopisov o svojem literarnem delovanju. Ob smrti njegovi so vsi izginili iz njegovega stanovanja. Njegova sestra pravi, da nič ne ve, kje so. — Vi Mr. Pogorelec ste bili zadnje dni zmeraj v Smrekarjevem farovžu — seveda kot »prijatelj« duhovnikov, — ali je morebiti Vam kaj znano, kam so zginili tisti rokopisi? Odgovorite nam, smo silno radovedni!« Med rokopisi se je nahajal med drugim slovenski prevod Miltonovega »Raj-a« in celega Šekspira. — »Amer. Slovenec« z dne 26. sept. t. l. prinaša zopet pod zaglavjem: »Kje so rokopisi?« tole: »Clevelandska Amerika« z dne 23. t. m. piše:

»Skrivnostna tatvina spisov pokojnega Rev. Andrej Smrekarja, o kateri smo poročali v preteklih številkah, je bila nekoliko pojasnjena v petek zjutraj. Na našega urednika je došel v petek zjutraj paket iz Chicage zajedno spremljan s sledečim pismom: Cenjeni rojak! Nekaj (!!!) spisov pokojnega Rev. Smrekarja je v oceni in za to, da pride vsakemu njegovo, ker mrtvi (!!) ne govorijo. Sestra pokojnika je v nujni potrebi in njej pripadajo koristi od spisov njenega brata. Slutilo se je, da bi ne dobila sestra, kar njej pripada, zato so bili ti spisi poslani na Mr. Louis I. Pirca v Cleveland, O. in sledeči rojaki so obveščeni o tem: Rev. B. Ponikvar, dr. I. Seliškar, L. I. Pirc, John Avsec (!!), John Zulich (!!) in Anton Grdina, in vsi ste prošeni skrbeti, da dobi sestra, kar njej pripada in da se spisi pošteno plačajo. Od gotove strani se ve, da se lahko dobi za te spise 800 dolarjev (4000 K), če ponudi kdo kaj več, toliko bolje. Vam je stvar zaupana, skrbite potem, da dobi vsak svoje. Podpis — Vsakemu svoje!

Paket je bil zapečaten s pečatom Amerikan Express Co. na Monroe St. v Chicagi. Pismo, kot smo ga zgoraj priobčili, nima nobenega pomena in je mogoče le trik tatu, ki je ukradel spise. Mi smo prejeli te spise, toda najboljšega, kar je Rev. Smrekar naredil, ni med temi spisi. Vse je ukradeno. Objednem pa kaže to pismo, da se je tatvina v resnici dogodila v župnišču Rev. Smrekarja, ravno ob istem času, ko se je slovenski narod v collinwoodski cerkvi žalostno poslavljajal od mrtvega trupla pokojnika. Tedaj so bili spisi ukradeni, po skrivnostni poti poslani v Chicago, tam odbrani in še enkrat ukradeni, nakar se je poslalo nekaj malega na naše uredništvo. Kdo je predrzni ropar pri belem dnevu, imamo različne sumnje, ki pa niso dovolj velike, da bi z imeni prišli na dan, toda bodočnost pokaže, da razkrinkamo nesramnega tatu. En dan po prejemu paketa iz Chicage je bil dr. Seliškar obveščen po brzojavu iz St. Paul, Minn. po Rev. Bajcu, da slednji ve, da so bili spisi poslani na nas in da jih zahteva za sebe. Kakor rečeno, spisi so pri nas, ni se bo ž njimi ukrenilo po želji sestre blagega pokojnika, s tem pa ni rečeno, da bomo nehali iskati onega roparja, ki je odnesel spise v Chicago in jih od tam zopet sem poslal. — Res »pevcu vedno sreča laže«; ker »živi, umrje brez d' narja«, mu po smrti pa rokopise kradejo. No, vidi se, da so Amerikanci pustili staro domovino že daleč zadej . . .

t **Iz Kneže.** V zadnjih desetletjih so mnogi posestniki usadili po knežki dolini divje jable, da bi potom cepljenja pridobivali žlahtno sadje. Mnogo dreves je bilo že cepljenih, ko se je pričela tod graditi Bohinjska železnica. Za zgradbo

železnice so prišli k nam najrazličnejši ljudje: Hrvati, Italijani, Črnogorci, Makedonci itd. Ti delavci so se v vročem poletnem času vlačili po naših senčnatih drevesnicah. Spomladi so trgali evetje, poleti so polegali v senco jablan in v jeseni so oni prvi trgali zrelo sadje. Pri tem delu pa so se polomile ucepljene veje, ki so usahnile. Na mesto njih pa so začele poganjati necepljene mladike. Previdnejši in skrbnejši gospodarji so tako pokvarjena drevesa obrezali, precepili in presadili. Bolj nemarni pa so tem pokvarjenim drevesom gnojili ter jih s trnjen ogradili. Sedaj pa stoje košate jablane sredi polja in travnikov, ki s svojo gosto senco branijo solnčnim žarkom sijati na druge rastline in pridelke, tako da trpi kmet od tega le škoda, ako se pomisli, da mu jablan ne rodi drugega kot divji sad in še poleg tega ovira raščo drugih pridelkov. Vsemu temu so krivi tuji delavci. Drevesa, ki sedaj rasejo po knežki dolini niso več godna za cepljenje ampak za na ognjišče. —

t Šentviškagora. V tem letu smo prav lepo popravili našo cerkev, tako da dela čast v zadoščenje tukajšnjih občinarjev celi občini. Trud in žrtev občinstva so pripomogle, da je zadobila cerkev namenu spodobno obliko. Največjo zaslugo za prenovitev cerkev si je stekel naš prečastiti gospod župnik, ki ni štedil ne s trudom ne s časom in se krepko prizadeval, da je cerkev postala vredno bivališče Onega, od čigar previdnosti smo odvisni. Delo je izvršil v splošno zadovoljstvo spretni domači zidarSKI mojster, kateremu so šli na roko vsi župljani, za kar zaslužijo tudi pohvale.

Minoli mesec se je vršila pri nas volitev novega župana. Ivolili smo si moža na pravem mestu v osebi na mnogih poljih neumorno delujočega g. Ivana Laharnar, ki je kmetovalec, gostilničar, organist, skladatelj in sedaj še župan. Do njega se obračamo sedaj s povižno prošnjo, da poskrbi za to, da se razglasenje ukazov izvrši na način, da bodo vsi navzoči razumeli za kaj se gre. S tem bo odstranil morebitne nevšečnosti, ki lahko nastanejo, ako ta ali oni ne bi prav slišal kakega razglasa.

Iz bovškega okraja.

Ustavljena vožnja. Avtomobilna vožnja med Bovcem in Rabljem se za časa zimskih mesecev ustavi. Tudi navadna pošta ne bo vozila v tem času dvakrat, ampak le enkrat na dan. Med Rabljem in Trbižem pa ostane vozni red pri starem in sicer vozi pošta tudi po zimski dvakrat na dan.

Iz komenskega okraja.

k m **Temnica.** Dne 16. t. m. smo imeli močno slano, ki nam je vzela skoro vso ajdo, ki je letos prav izborna kazala. Dan pozneje je pa pritisnila taka burja, da je še ostalo zrnje otresla, tako da je pridelek ajde za letos popolnoma uničen.

km **Temnica.** Posledice pretepa na dan nove sv. maše dne 30. avgusta 1911. Kakor je »Prim. List« svoj čas poročal, se je na dan nove maše 30. avgusta 1911 vršil pri nas pretep, pri kate-

rem je bil Janez Trampuž iz naše vasi precej močno poškodovan. Obravnava glede poravnave stroškov in odškodnine oškodovancu se je vršila pred dnevi v Trstu. Izid je sledeči: Alojzij Metljak in Andrej Stepančič sta obsojena na plačilo 800 K pravnih stroškov ter 600 K odškodnine Janezu Trampuž.

Gospodarstvo.

Kruh se je podražil v Zagrebu. S 1. t. m. so zagrebški peki podražili cene malemu pecivu na ta način, da stane vsak komad 4 vinarje, pa naj se ga tudi vzame več skupaj. Dosedaj so namreč preprodajalci dobivali po 7 komadov za 20 vinarjev, občinstvo pa po 6, odslej pa tega ne bo več. Podraženje utemeljujejo s podraženjem moke in višjimi plačami uslužbencem.

Stanje vinogradov in sadnega drevoja. Sadje je po večini že povsod spravljeno pod streho. V nekaterih krajih ga ni bilo ravno dosti, ker ni bilo ugodnega vremena. Največ sadja je za letos v nemškem delu tirolske dežele in pa na vsahodnem Štajerskem. Jabolka so letos na splošno slaba in hudo črviva. Češplje so po večini vspete dobro, orehov pa ni skoro nič. Olive v Dalmaciji so hudo poškodovane po mrčesu, ki se je pojavil prav v zadnjem času. Glede splošne trgatve se glase poročila skoro manj ugodno kot se je mislilo preje. Najboljša vina so letos na južnem Tirolskem. V severnih krajih je zrejanje precej zakasnelo in mošta je razmehroma manj kot navadno. Goriška dežela ni ravno med najboljšimi, a tudi ni slaba. Najboljše vspete kaže trta, drugo sadje je bolj nazadovalo. Češplje so rodile prav šibko. Glede vinskega pridelka je jako slaba Galicija, Bukovina in deloma Štajersko in tudi Nižje Avstrijsko, kar pomeni za naše kraje dobro vinsko kupčijo.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst 42, 9, 87, 52, 74.

EDINO MODERNO DELAVNICO

z električno gonilno silo, toplo priporoča

Josip Lipicer

Stolna ulica št. 7 (župnijski hiši)

preč. duhovščini za izdelovanje cerkvene posede, orodja in lestenecv. Stare posode, orodje se temeljito prenovijo po kakor mogoče nizki ceni in tudi na obroke.

Vse lastnega izdelka!

Jakob Šuligoj

urar c. kr. državne železnice

Gorica, Gosposka ulica 19.

Priporoča svojo veliko zalogo zlatnine in srebrnine in optičnih predmetov.

Vse po najnižjih cenah.

Književnost.

Vsem društvom priporočamo knjigo Radoslava Silvestra »Kupleti in pesmi«, ki se dobi v »Narodni Tiskarni« v Gorici za K 1.50, po pošti poslana K 1.70. Slovenci nimamo kupletov, društva pogrešajo šaljive samospelve. Temu

je odpomogel gosp. Silvester, ki je spenil take kuplete. Kuplete so potem harmonizirali priznani slovenski skladatelji. Cena knjigi je tako nizko postavljena, da je sam glasbeni del tega dela toliko vreden. Priporočamo to knjigo zlasti društvom.

Pinter - Lenard

Velika zaloga nagrobnih križev in

---- svetilk ----

Gorica, Raštelj 7-9

... peči. ... štedilnikov in vseh v železno stroko spadajočih predmetov.

PRVA GORIŠKA

posebna (specijalna) trgovina platnenega in bombažastega blaga

H. WALLAND

GORICA - GOSPOSKA ULICA ŠT. 17 V HIŠI ORZANA - GORICA (prej Via Stretta 4.)

Združena češko-moravsko-šlezjska tovarniška zaloga platnenega in bombažastega blaga. Prodaja na debelo in drobno po stalnih tovarniških cenah in sicer v veliki izbiri šifona, bele in rujave šeše, (korama) platna za telesno perile in rjuhe! Gradl in žimo za žimnice (štramace).

RAZLIČNE KOVERTE, PLAHE IN KOVTRÉ! Vsakovrstni platneni in bombažasti robci, namizni prti, tovaliči, brisalke itd.

Zajamčeno

iz najboljše konopne preje ročno tkano domače gorenjsko platno iz Škofje-Loke za rjuhe, kakor tudi ročne in kuhinjske brisalke, namizne prte in tovaliče dolgoletne trajnosti!

Znano najboljše blago! Strogo solidna postrežba!

POPOLNOMA NOVA ZALOGA!

Za obilni obisk se priporoča s spoštovanjem

H. WALLAND,

Gorica, Gosposka ulica št. 17 v hiši Orzana prej Via Stretta 4.

Draginja je prestana

bo vskliknil vsak, ki se o tem prepriča v trgovini

J. MEDVED - GORICA

Gene so sledeče:

Moška obleka K 28, 34, 40, 45.
Zimska suknja „ 20, 25, 30, 40.
Pelerina „ 15, 20 in 25.
Otročja obleka od 7 K naprej.

Prepričajte se o tem v izložbenih oknih, kjer cene jasno govore da je v resnici

DRAGINJA PRESTANA.

Ta glas naj prodre do zadnje hiše naše demovine.

KDOR HOČE KUPITI

dobro in trpežno zimsko blago, naj se obrne zaupno do tvrdke

IVANČIČ & KURINČIČ

Gorica Gosposka ulica št. 11. Velika izbira drobniarij za šivilje in krojače. Velika izbira dežnikov.

Viktor Toffoli-Gorica

prva zaloga oljkovega olja

Via Teatro 16. -- Via Seminario 10.

Oljkino olje, pripeljano naravnost iz Istre, Dalmacije, Valone, Bari, Lucca, Nizza, Oneglija.

Cene so sledeče:

Jedilno liter	Kron	—96
Jedino olje fino	"	1.04
Namizno olje	"	1.12
Istrsko-oljkino olje	"	1.28
Valona	"	1.40
Bari	"	1.40
Oneglija	"	1.60
Lucca	"	2.—
Nizza	"	2.40

Sprejema naročila ter pošilja franko na dom, kakor tudi na deželo in izven države.

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu«.

Istotam se sprejemajo abonenti po dogovoru po zelo ugodnih cenah.

Odlikovana pekarija
in sladničarna
K. Draščik
v Gorici na Kornu
(v lasini hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanos in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

JOSIP CULOT

v Raštelju št. 2—25 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnega, igračk, okraskov za božično drevesce in punčk za igrače.

Razpela iz kovine in lesa, rožni venci, podobice, rokavice iz volne in sukna, moške in ženske nogovice, čevlje in kape za zimsko sezono; zaloga drobnarije za kramarje na drobno in debelo, kipi, in svetniki iz porcelana, kovčki, pipe, ustnik cevi itd. itd. itd.

Sante Busolini

trgovca z jedilnim blagom v Gorici naznanja slav. občinstvu, da je preselil svojo trgovino iz dosedanjih prostorov na Kornu št. 13

v ulico sv. Antona števil. 2 tik trgovine g. Ig. Saunig.

V rovih prostorih bo postregel slav. občinstvu z najboljšim blagom, nizkimi cenami in dobro postrežbo. — Istotako tudi v svoji

podružnici v Solkanu št. 311.

Obenem priporoča svojo apnenico v Solkanu. Cenj. naročila se sprejema v trgovini v ulici sv. Antona števil. 2 in se izvršujejo točno.

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Potatzky
v Gorici na sredi Raštela števil. 7.
Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nürnbergskega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke in šivalne stroje; potrebščine za krojače in čevljarje. — Svetinjice, rožni venci in mašne knjige.

Hišna obuvala za zimske in letne čase.

Raznovrste semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih na deželi.

P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev

Vino, motno, zavreto se popravi kakor tudi odvzame se prevelika množina kisline vinskemu moštu ali vinu. Vzorec prinesiti ali poslati. Naslov pové upravništvo „Primorskega Lista“ Semeniška ulica 16, II. nadstropje.

Zdravnik
dr. J. Bačer
ordinira
v ulici Tre Rè št. 9
v GORICI.

A. ABUJA GORICA
ULICA SV. ANTONA št. 4 (kjer je bila pred leti tvrdka BOZZINI). — Stara zaloga raznovrstnega pristnega briskega, furlanskega, vipavskega, istrskega in dalmatinskega belega in črnega vina. Prodaja od 56 litra navzgor. Raznovrstno žganje kakor tropinovec, slivovec, brinovec in finega piritra. Razpošilja na debelo in drobno po najnižjih cenah.

Prvo primorsko avtorizirano stavbeno in kamnoseško podjetje
Alojzije Tavčar
v Dutovljah okraj Sežana
zapriseženi sodni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune in cenitve za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga razna monumentalna dela Gene zmerne.

„CENTRALNA POSOJILNICA“
REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO
v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 5%. Daje članom posojila na vknjižbo po 6%, na menice po 7%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Zadrugi urad je v lastni hiši Corso Glus. Verdi št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travnku.

OLIO di FEGATO DI MERLUZZO PRIMA PEŠCA

Trskino jetrno olje se železnim jodecem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času s gotovostjo vse kostne bolezni, Hlezni otroki, gošče, malokrvnost itd. Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preide se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim št. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijeva pijača iz kine in železa. Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem. Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Trgovina z usnjem
v Kapucinski ulici št. 2 („Pri Lizi“.)

Podpisani priporočam sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino z usnjem. *Imam usnje iz najboljših tovarov.* Prodajam vse čevljarske potrebščine. Cene konkurenčne. Blago dobro. Postrežba poštena.

Z odličnim spoštovanjem se bilježim
JOSIP MARUŠIĆ, trgovec.

ODLIKOVANA PEKARNA
JAKIN
Gorica, via Formica

„Priporoča za odjemanje raznega peciva navadnega in najfinejšega. Pecivo je najboljše. Priporočam se cenj. odjemalcem za obileposest. S spoštovanjem **E. Jakin**“

Najboljše in najmodernejsše sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje Jugoslov. razpošiljalna R. STERMECKI v Celju št. 304. Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštnine prosto.

Alojzije Gril, mizarški mojster
v Št. Andrežu pri Gorici št. 81

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo dobro urejeno mizarško delavnico in zalogo pohištva. Kdor želi kupiti po ceni, naj se obrne do te tvrdke. Sprejme tudi naročila po vzorcih. — Plačevanje se dovoljuje tudi na obroke.

Usnje podplati. Vrvarsko blago. I. Drufovka, Gorica nasproti „Monta“, odlikovana delavnica nadplativ. — Velika izbira obuyala.

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom
Anton Kuštrin,
v GORICI
Gospodarska ulica števil. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

80.000 ur.

Ker sem na lastno ime prevzel razprodajo ur sem v stanu ponuditi prav elegantno uro iz Double-zlata Anker-Remontoir le za K 280. Ura teče enkrat navita 36 ur zaporedoma in je električnim potom s pristnim zlatom prevlečena. Jamstvo za natančen tek je 4 leta. Ena ura stane torej K 280, dve K 520, tri K 780. Razpošilja proti povzetju Eksportna hiša H. Spingarn, Krakovo št. 175. — Op.: Zamenjena dovoljena ali pa se denar povrne.

Tvrdka O. ZAJEC
trgovina z železjem v Gorici
v hiši „Goriške ljudske posojilnice“
(prej krojaška zadruga.)

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarstvo, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava. Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

Denarja ni,
druginja je vedno večja zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom gotovo 10 do 20 kron na dan zaslužiti, pošljite v pismu za posojilo znamko za 10 vin. in svoj natančen naslov na
Josip Batič, Ilirska Bistrica 27
(Kranjsko).